

SAJL
TURVALLISUUSOHJEET
2017

I YLEISTÄ

1. Amerikkalaisen jalkapallon ottelussa läsnäolevilla on oikeus odottaa, että kaikki mahdollinen on tehty heidän turvallisuutensa ja viihtyvyytensä varmistamiseksi.
2. Turvallisuusmääräysten tarkoituksena on varmistaa, että Suomessa pelattavat amerikkalaisen jalkapallon ottelut järjestetään voimassa olevien lakien ja asetusten sekä näiden määräysten mukaisesti.
3. Turvallisuusmääräysten laiminlyönti tai rikkominen voi johtaa Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liiton rangaistusmääräysten mukaisiin rankaisutoimenpiteisiin.

II SOVELTAMISALA

1. Amerikkalaisen jalkapallon ottelulla (jäljempänä ottelu) tarkoitetaan kaikkia Suomessa pelattavia Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ry:n (jäljempänä liitto), sen jäsenseurojen (jäljempänä seura) järjestämiä kansallisia ja kansainvälisiä otteluita.
2. Seuralla tarkoitetaan näissä määräyksissä liiton järjestämissä sarjoissa sarjapaikan omaavaa yhdistystä ja/tai yhtiötä, jonka liittohallitus on hyväksynyt vastaamaan seuran kilpailutoiminnasta.

III YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Amerikkalaisen jalkapallon ottelu on kokoontumislain mukainen yleisötilaisuus. Yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta vastaa tilaisuuden järjestäjä ja tilanhaltija.
2. Turvallisuudesta ovat vastuussa järjestävän seuran puheenjohtaja, johtokunta/hallitus, toimihenkilöt ja turvallisuusvastaava.
3. Amerikkalaisen jalkapallon ottelun järjestäjä vastaa pelaajien, joukkueiden taustahenkilöiden, erotuomariston, katsojien, toimitsijoiden ja median turvallisuudesta.
4. Amerikkalaisen jalkapallon ottelun järjestämisestä on tehtävä kirjallinen ilmoitus (<https://tunnistus.suomi.fi/VETUMALogin/app>) paikalliselle poliisiviranomaiselle vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä otteluista, joissa vähäinen yleisömäärä ja ottelun luonne eivät edellytä toimenpiteitä turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitämiseksi, kuten esim. järjestyksenvälvojen asettamista. Asia tulee varmistaa paikalliselta poliisiviranomaiselta.
5. Poliisi- ja pelastusviranomaiset voivat antaa ennakoon tai tapahtuman aikana ohjeita ja määräyksiä ottelun järjestäjälle.
6. Tilaisuuden järjestäjä on vastuussa pelaajiensa, toimihenkilöidensä, johtajiensa ja kannattajiensa käytöksestä ottelutapahtumissa.
7. Vierassotelluissaan seuran voidaan katsoa olevan vastuussa omien kannattajiensa käytöksestä, mikäli seura tai sen joukkue tekee yhteistyötä kannattajiensa kanssa, esimerkiksi osallistumalla kannattajien matkanjärjestelyihin toiselle paikkakunnalle taikka tukemalla jollain muulla tavalla kannattajiensa toimintaa. Mikäli yleinen järjestys tai turvallisuus vaarantuu tapahtumassa, ovat seurat velvollisia keskeyttää peli hetkellisesti ja ryhtyä toimiin rauhoittaakseen tilanne. Tarvittaessa tapahtuman järjestäjällä on velvollisuus kutsua poliisi paikalle.

IV TURVALLISUUSMÄÄRÄYKSET

1) KAIKKI OTTELUT

a) Amerikkalaisen jalkapallon ottelutapahtuman järjestäjän tulee pyrkiä ottelun turvallisuuteen liittyvillä toimenpiteillä estämään ennakolta häiriöt ja vaaratilanteet. Lisäksi on huolehdittava, ettei tapahtumasta koidu haittaa tai vahinkoa ympäristölle ja luonnolle.

b) Pelaajien, joukkueiden taustahenkilöiden ja erotuomariston koskemattomuus sekä yleisön viihtyvyys ja turvallisuus on taattava koko ottelutapahtuman ajan. (sovelletaan perustuslakia)

c) Ottelutapahtumassa yleisön, pelaajien ja henkilökunnan tulee käyttäytyä asiallisesti ja muita kohtuuttomasti häiritsemättä.

d) Kaikenlainen rasismi tai rasistinen käyttäytyminen on kiellettyä ja se on pyrittävä estämään ennakolta. Mikäli rasismia ilmenee, siihen on puututtava välittömästi.

e) Kaikenlainen pelaajiin, joukkueiden taustahenkilöihin, erotuomaristoon, toimitsijoihin tai katsojiin kohdistuva herjaava käytös ja kielenkäyttö on kiellettyä. Mikäli herjaavaa käytöstä ilmenee, siihen on puututtava välittömästi.

f) Mikäli ottelussa on lupa anniskella alkoholia, siitä ei saa aiheutua häiriötä ottelutapahtumalle ja anniskelu tulee toteuttaa lain ja lupaehtojen mukaisesti. Anniskelua on valvottava järjestyksenvälvojan tai ravintola henkilökunnan toimesta, ettei alkoholia nautita anniskelualueen ulkopuolella.

g) Pelikentän turvallisuusalue on neljä metriä sivurajasta ja kolmesta viiteen metriä päätyrajasta.

h) Katsojien pääsy pelikentälle on estettävä ottelutapahtuman aikana.

i) Amerikkalaisen jalkapallon -otteluun ei saa tuoda:

1. päihdyttäviä aineita
2. ampuma-aseita tai patruunoita
3. räjähdysaineita tai räjähteitä
4. terä- tai lyömäaseita
5. ilotulitteita, soihtuja tai savuja
6. laserkyniä tai vastaavia voimakkaan valotehon laitteita tai muita sellaisia esineitä tai aineita, joilla voidaan uhata toisen henkeä tai terveyttä taikka joilla voidaan aiheuttaa vaaraa ottelutapahtuman järjestykselle ja turvallisuudelle
7. poliittisia, rasistisia tai muuten loukkaavia julisteita tai banderolleja

j) Amerikkalaisen jalkapallon -otteluun ei saa päästää henkilöä:

1. joka on häiritsevästi päihtynyt
2. jonka aikaisemman käyttäytymisensä perusteella on syytä epäillä vaarantavan siellä järjestystä tai turvallisuutta;
3. joka ei täytä ehtoja, jotka tilaisuuden järjestäjä tai alueen haltija on asettanut sinne pääsemiselle, ottaen kuitenkin huomioon, mitä rikoslaissa (39/1889) säädetään syrjinnästä; tai
4. jonka on syytä epäillä pitävän hallussaan esineitä tai aineita, joiden hallussapito siellä on lain taikka tilaisuuden järjestäjän tai poliisin asettamien ehtojen mukaan kielletty.

2) KANSAINVÄLISET OTTELUT

Suomessa pelattavissa kansainvälisissä otteluissa noudatetaan näitä määräyksiä IFAF:n turvallisuusohjeita ja -määräyksiä.

3) KANSALLISET OTTELUT

a) Miesten ja naisten Vaahteraliigan ja miesten I-divisioonan otteluissa järjestäjän tulee nimetä voimassa olevan järjestyksenvalvojakortin omaava henkilö turvallisuusvastaavaksi, jonka tehtävänä on laatia ottelutapahtumia koskeva turvallisuussuunnitelma, johtaa otteluiden aikana turvallisuushenkilöstöä ja vastata ottelutapahtumien turvallisuudesta.

b) Seuran on sovittava ennen kauden alkua paikallisten poliisi- ja pelastusviranomaisten kanssa otteluiden järjestykseen, turvallisuuteen, liikennejärjestelyihin, onnettomuustilanteisiin ja pelastustoimiin liittyvistä asioista.

c) Turvallisuusvastaava raportoi seurajohdolle kaikista turvallisuuteen ja järjestykseen liittyvistä asioista.

d) Järjestyksenvalvojiksi valitaan ainoastaan tehtävään soveltuvia ja poliisi-viranomaisen hyväksymiä henkilöitä (laki järjestyksenvalvojista).

e) Sisäänkäynti tapahtumaan on järjestettävä porttien ja aitojen avulla niin, että turvallisuustarkastukset sisääntuloporteilla tai kulkuovilla ovat mahdollisia.

f) Poliisi- ja paloautoille on järjestettävä pysäköintipaikat ja viranomaisajoneuvoille on taattava esteetön kulku heidän vaatimiinsa kohteisiin.

g) Yleisöä varten on suositeltavaa varata oma ensiapu-henkilöstö.

h) Liikuntaesteisille on varattava oma katsomonosa tai omat erilliset paikat katsomossa. Saattajille on myös varattava riittävä määrä paikkoja.

i) Lehistölle on varattava oma katsomonosa.

j) TV-kameroille suositellaan tehtäväksi kiinteät paikat ja nämä paikat on huomioitava pääsylippuja myytäessä.

k) Tupakoinnin sallimisen tai kieltämisen osalta on noudatettava paikallisia määräyksiä.

l) Seuran tulee keskustella kannattajiensa kanssa turvallisuuteen ja järjestykseen liittyvistä asioista ennen kauden alkua ja selvítettävä heille myös vierasotteluita koskevat turvallisuus- ja käyttäytymissäännöt.

m) Kotijoukkueen ja vierasjoukkueen kannattajille on varattava tarpeen niin vaatiessa omat turvalliset istumapaikat, joiden tulee sijaita riittävän kaukana toisistaan, mieluiten eri katsomoissa. Vierasjoukkueen kannattajien katsomoon tulee järjestää oma sisäänuloportti, omat palvelut WC-tiloihin ja katsomonosa pitää pystyä tarvittaessa eristämään aidoilla, peitteillä tms. muista katsomoista. Tarvittaessa vierasjoukkueen kannattajien busseille on varattava oma turvallinen pysäköintialue.

V TURVALLISUUSUUNNITELMA

1. Pelikauden otteluihin ja ottelutapahtumiin Vaahteraliiga- ja I-divisioonaseuroille suositellaan tehtäväksi turvallisuussuunnitelma, josta täytyy selvittää ainakin seuraavat asiat:

- perustiedot ottelusta/otteluista
- ottelun järjestämiseen liittyvät riskitekijät, uhat,
- tapahtumaorganisaatio ja yhteystiedot
- tietoa pääsylipuista ja kulkuluvista
- turvallisuushenkilöstö ja tehtävät
- liikenne- ja pysäköintijärjestelyt
- toimintaohjeet kriisi- ja uhkatilanteisiin (tapahtuma-paikan pelastussuunnitelma)
- viestiliikennejärjestelyt
- vierasjoukkueen kannattajiin kohdistuvat toimenpiteet (esim. katsomo- ja liikenne järjestelyt).

Turvallisuussuunnitelma on toimitettava poliisi- ja pelastusviranomaisille yleisötilaisuudesta tehtävän ilmoituksen yhteydessä tai riittävän aikaisin ennen kauden alkua.

2. Järjestyksenvalvojat tulee jakaa ryhmiin ja nimetä eri ryhmille ryhmänjohtajat ja vastualueet:

- portti- ja sisäänkäynti
- katsomovalvonta
- kenttävalvonta
- sisätilat
- liikenteen- ja pysäköinnin ohjaus
- palovartio
- toimintaryhmät (tarvittaessa)

3. Turvallisuusorganisaatiolle on annettava riittävä ottelutapahtumiin liittyvä perehdytys

4. Jokaiselle turvallisuusorganisaation jäsenelle on annettava selkeät kirjalliset tai suulliset toimintaohjeet.

5. Kaikkien amerikkalaisen jalkapallon ottelun järjestävän organisaation toimihenkilöiden on sitouduttava turvallisuussuunnitelmaan ja tapahtumapaikan pelastussuunnitelmaan, sekä noudatettava niitä.

VI JÄRJESTYKSENVALVOJATOIMINTA

Järjestyksen valvojien asettamisesta, kelpoisuudesta, velvollisuuksista ja oikeuksista säädetään laissa yksityisistä turvallisuuspalveluista (LYTP). Alla olevat ohjeet muodostavat edellä mainitun lain kanssa kokonaisuuden, eikä alla olevia kuvauksia tule pitää kaiken kattavina.

1) JÄRJESTYKSENVALVOJAN VELVOLLISUUDET

a) Järjestyksenvalvojan ensisijaisena velvollisuutena on varmistaa ja huolehtia tapahtuman järjestyksestä ja turvallisuudesta.

b) Järjestyksenvalvojan on viipymättä ilmoitettava ottelutapahtuman järjestäjälle, tarvittaessa myös poliisille ja pelastusviranomaisille turvallisuutta ilmeisesti vaarantavista seikoista ja hänen on ryhdyttävä välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin turvallisuuden säilyttämiseksi.

c) Järjestyksenvalvojan on huolehdittava, ettei ottelutapahtumasta aiheudu vaaraa eikä kohtuutonta häiriötä sivullisille, liikenteelle, ympäristölle tai kotirauhalle.

d) Järjestyksenvalvojan on varmistettava ettei ottelutapahtumassa vahingoiteta toisten omaisuutta.

e) Järjestyksenvalvojan on estettävä pääsy ottelutapahtumaan henkilöltä, jonka päihtymyksensä, käyttäytymisensä tai varustautumisensa vuoksi on perusteltua syytä epäillä vaarantavan järjestystä tai turvallisuutta.

f) Järjestyksenvalvojan on toimeksaan noudatettava poliisin ja pelastusviranomaisen ennakolta tai ottelutapahtuman aikana antamia ohjeita ja määräyksiä.

2) JÄRJESTYKSENVALVOJAN OIKEUDET

Järjestyksenvalvojalla on oikeus estää pääsy toimialueelleen henkilöltä:

1) jonka päihtymyksen, käyttäytymisen, aikaisemman käyttäytymisen tai varustautumisen perusteella on syytä epäillä vaarantavan siellä järjestystä tai turvallisuutta;

2) joka ei täytä pääsyn edellytykseksi asetettua ikärajavaatimusta tai muita ehtoja, jotka laissa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä on asetettu järjestyksenvalvojan toimialueelle pääsemiseksi tai jotka tilaisuuden järjestäjä tai alueen haltija on asettanut sinne pääsemiselle; tai

3) jonka on syytä epäillä pitävän hallussaan esineitä tai aineita, joiden hallussapito siellä on lain taikka tilaisuuden järjestäjän tai poliisin asettamien ehtojen mukaan kielletty.

Järjestyksenvalvojalla on oikeus poistaa toimialueeltaan henkilö, joka:

1) päihtyneenä häiritsee järjestystä tai muita henkilöitä;

2) vaarantaa turvallisuutta;

3) uhkaavasti esiintyen, meluamalla, väkivaltaisuudella taikka muulla käyttäytymisellään

häiritsee järjestystä; tai

4) oleskelee alueen yleisöltä suljetussa osassa ilmeisen oikeudettomasti.

Jos paikalta poistaminen on ilmeisesti riittämätön toimenpide eikä häiriötä tai vaaraa voida muutoin poistaa, järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa henkilö kiinni, jos kiinniottaminen on välttämätöntä muille henkilöille tai omaisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran torjumiseksi. Kiinni otettu on viipymättä luovutettava poliisin haltuun. Järjestyksenvalvojalla ei kuitenkaan ole oikeutta henkilön kiinniottamiseen yleisessä kokouksessa. (LYTP 42§)

Järjestyksenvalvojan oikeus voimakeinojen käyttöön

Jos henkilö koettaa vastarintaa tekemällä välttää pääsyn estämisen, paikalta poistamisen, kiinniottamisen, 46 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen tai 47 §:ssä tarkoitetun poisottamisen taikka pakenee kiinni ottamista, järjestyksenvalvojalla on oikeus käyttää sellaisia henkilön pääsyn estämiseksi, paikalta poistamiseksi tai kiinniottamiseksi taikka tarkastuksen suorittamiseksi tai esineen ja aineen poisottamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina,

kun otetaan huomioon henkilön käyttäytyminen, tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus ja muut olosuhteet. (LYTP 48§)

g) Järjestyksenvalvojan oikeuksista sisääntulon turvallisuustarkastuksen osalta määritellään myöhemmin kappaleessa ”Sisäänpääsyn valvonta”.

3) JÄRJESTYKSENVALVOJIEN TOIMINTATAPA

- a) Järjestyksenvalvojan tehtävänä amerikkalaisen jalkapallon ottelussa on ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta sekä estää rikoksia ja onnettomuuksia
- b) Asiallinen sekä ammattitaitoinen toiminta ja rauhallinen olemus antavat asiallisen ja vakuuttavan kuvan tapahtuman toiminnasta ja lisäävät yleisön viihtyvyyttä.
- c) Järjestyksenvalvojatoiminnan pitää olla yhteisen linjan ja lain mukaista.
- d) Järjestyksenvalvoja ei saa provosoitua tai provosoida yleisöä omalla käytöksellään.
- e) Järjestyksenvalvojan pitää käyttää työskennellessään laissa määriteltyjä ja tapahtuman järjestäjän kanssa sovittuja järjestyksenvalvojatunnuksia.
- f) Järjestyksenvalvoja on puolueeton eikä hän saa pukeutua kummankaan joukkueen asuihin.
- g) Järjestyksenvalvoja ei saa reagoida näkyvästi kummankaan joukkueen suorituksiin.
- h) Järjestyksenvalvoja ei saa tupakoida tehtäväpaikallaan eikä työskennellä päihteiden vaikutuksen alaisena.
- i) Järjestyshäiriöihin tulee puuttua tilanteisiin ennaltaehkäisevästi ensisijaisesti neuvoin, kehotuksin ja käskyin.
- j) Kriisi- ja uhkatilanteissa järjestyksenvalvojien tulee pyrkiä pelastamaan vaarassa olevat ja estämään lisävahinkojen syntyminen sekä toimimaan aina viranomaisien antamien ohjeiden mukaisesti.
- k) Järjestyksenvalvojan on tultava toimipaikalleen riittävän ajoissa. Työtehtävät tulee päättävä vasta, kun tapahtuma on päättynyt ja katsojat, pelaajat, joukkueiden taustahenkilöt sekä erotuomari ovat poistuneet kentältä/stadionilta ja tilaisuuden järjestäjä antaa siihen luvan.

4) JÄRJESTYKSENVALVOJIEN YHTEYDENPITO

Keskinäistä yhteydenpitoa varten järjestyksenvalvojien suositellaan käytettävän VHF – UHF -taajuuksilla toimivia suljetun verkon radiopuhelimia. Yhteydet tulee varmistaa GSM-puhelimilla.

VII SISÄÄNPÄÄSYN VALVONTA

1. Amerikkalaisen jalkapallon ottelussa tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa pitää hallussa ampuma-aseita tai patruunoita, räjähdysaineita tai räjähteitä, terä- tai lyömäaseita, ilotulitteita, soihtuja tai savuja taikka muita sellaista esineitä tai aineita, joita voidaan perustellusti epäillä voitavan käyttää henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen tekemiseen.
2. Ottelun järjestäjällä on kokoontumislain mukaan yhdessä poliisin kanssa tai yksinäänkin oikeus kieltää päihdyttävien aineiden hallussapito amerikkalaisen jalkapallon ottelussa. Kiellosta tulee ilmoittaa etukäteen esimerkiksi pääsylipuissa ja ottelumainonnassa.
3. Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi järjestäjällä on yhdessä poliisin kanssa tai yksinään oikeus määrätä järjestyksenvalvoja tarkastamaan amerikkalaisen jalkapallon otteluun saapuvat ja näiden mukana olevat tavarat, jos tämä on tarpeen tilaisuuden erityisluonteen vuoksi tai on perusteltua aihetta epäillä, että ottelutapahtumaan osallistuvilla on hallussaan kokoontumislaisissa kiellettyjä esineitä tai aineita.
4. Tarkastuksesta on ilmoitettava etukäteen esimerkiksi pääsylipuissa, ottelumainonnassa sekä sisääntuloporteille ja -oville sijoitettavissa opasteissa.
5. Järjestäjällä itsellään ei ole oikeutta tarkastaa osallistujia, vaan järjestäjän on asetettava järjestyksenvalvoja suorittamaan tarkastuksia.
6. Järjestyksenvalvojalla on oikeus metallinilmaisinta tai muuta vastaavaa laitetta käyttäen tarkastaa amerikkalaisen jalkapallon otteluun pyrkivä tai siellä oleva henkilö sen varmistamiseksi, ettei hänellä ole hallussaan sellaisia esineitä tai aineita, joilla voitaisiin aiheuttaa vaaraa järjestykselle tai turvallisuudelle, taikka joiden hallussapito amerikkalaisen jalkapallon ottelussa on kielletty lailla tai sen nojalla annetulla määräyksellä.

7. Ottelun järjestäjän tai poliisin antaman määräyksen nojalla tai jos muusta syystä on perusteltua aihetta epäillä, että henkilöllä on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita, järjestyksenvalvojalla on oikeus tarkastaa henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat myös muulla sopivalla tavalla.
8. Tarkastuksen suorittamiseksi henkilö voidaan määrätä kulkemaan metallinilmaisimen kautta. Röntgenlaitetta saa käyttää ainoastaan tavaroiden tarkastukseen.
9. Järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois tarkastuksissa löydetty kielletyt esineet tai aineet, joilla voitaisiin aiheuttaa vaaraa ottelutapahtuman järjestykselle ja turvallisuudelle. Pois otetut esineet tai aineet, joiden palauttamiselle ei ole lain mukaista estettä, tulee palauttaa omistajalleen hänen poistuessaan ottelusta.
10. Jos tarkastus tehdään tarkastettavan suostumuksella vaatteiden päältä tunnustelemalla, on tarkastajan oltava samaa sukupuolta kuin tarkastettavan.
11. Henkilö, joka kieltäytyy tarkastuksesta, jätetään tarkastamatta, mutta häntä ei tarvitse päästää Amerikkalaisen jalkapallon -otteluun.

VIII KENTTIEN RAKENTEIDEN TURVALLISUUS

1) ENNEN KAUDEN ALKUA SUORITETTAVAT TARKASTUKSET

Amerikkalaisen jalkapallon ottelun järjestäjän on varmistettava, että kentän/stadionin omistajalla tai tilan haltijalla on voimassa oleva pelastussuunnitelma, ja että tiloissa on suoritettu lain vaatimat pelastus- ja rakennusvalvontaviranomaisten toimesta tarvittavat tarkistukset mm. seuraaviin kohteisiin:

- a) Sisääntuloportit ja -ovet
 - Katsomorakenteet, katsomoiden merkinnät ja opasteet
 - Sisätilat
 - Kenttäalue
 - Alkusammutusvälineistö

b) Hätäpoistumisreitit

Tarkastus on tarvittaessa uusittava kauden aikana ja aina ennen kansainvälisiä otteluita.

2) ENNEN OTTELUA SUORITETTAVAT TARKASTUKSET

- a) Alkusammutusvälineistön kunto ja sijoitus
- b) Sisääntuloporttien ja katsomoista kentälle johtavien hätäkulkuporttien toiminta
- c) Katsomot, jolla varmistetaan, ettei katsomossa ole irrallisia esineitä tai paloherkkiä tavaroita tai aineita
- d) Sisätilat (mm. pelaajien ja tuomareiden pukeutumis- ja taukotilat)
- e) Kansainvälisissä otteluissa tarkastetut sisätilat on lukittava tarkistuksen jälkeen. Mikäli lukitseminen ei ole mahdollista, tilat on pidettävä valvottuina turvallisuushenkilöstön saapumiseen saakka.

3) MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

- a) Tilapäiset rakenteet, kuten esim. katsomorakenteet, on tarkastutettava rakennusvalvonta-/pelastusviranomaisilla aina ennen niiden käyttöönottoa.
- b) Yleisön kulkureitit ja poistumistiet on pidettävä ottelutapahtuman aikana lukitsemattomina.
- c) Katsomosta kentälle johtavat hätäpoistumisportit suositellaan merkittävän näkyvällä värillä tai opasteilla

IX YHTEISTYÖ VIRANOMAISTEN KANSSA

1. Amerikkalaisen jalkapallon ottelun järjestäjän tulee olla riittävän ajoissa yhteydessä paikallisiin poliisiviranomaisiin ja muihin viranomaisiin sekä toimia muutoinkin hyvässä yhteistyössä viranomaisten kanssa ottelutapahtuman järjestelyihin liittyvissä asioissa.
2. Amerikkalaisen jalkapallon ottelussa turvallisuushenkilöstön tulee noudattaa viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhtyä välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin sekä antaa tarvittaessa viranomaisille tilanteen edellyttämää apua.